

6.2 Voda

Na území Olomouckého kraje se nachází část hlavní evropské rozvodnice. Území přísluší ke dvěma úmořím – k úmoří Baltského moře a k úmoří Černého moře. Hlavním vodním tokem regionu je řeka Morava, která tvoří přirozenou osu velké části území kraje. Později se vlévá do Dunaje a s ním do Černého moře. Malá část severního území kraje patří k povodí řeky Odry, ústící do Baltského moře.

Takřka čtvrtina rozlohy kraje je vymezena jako chráněná oblast přirozené akumulace vod. Jedná se o tři chráněné oblasti přirozené akumulace vod - Kvartér řeky Moravy, Jeseníky a Vamberk – Králíky.

Tab. 6.2.1 Jakost vody ve vybraných tocích a profilech

Pramen: ČHMÚ

Tok - vybraný profil Znečišťující látka	Znečištění v mg/l				Stupeň znečištění (třída) ¹⁾			
	2001	2002	2003	2004	2001	2002	2003	2004
Třebůvka - Loštice								
biologická spotřeba kyslíku (BSK ₅)	5,5	3,5	3,2	3,9	IV	III	III	III
dusičnanový dusík (N-NO ₃ ⁻)	4,4	5,2	4,0	4,5	II	III	II	III
Morava - Raškov								
biologická spotřeba kyslíku (BSK ₅)	2,1	1,5	2,3	1,9	II	II	II	II
dusičnanový dusík (N-NO ₃ ⁻)	1,6	1,6	1,7	1,5	I	I	I	I
Morava - Olomouc								
biologická spotřeba kyslíku (BSK ₅)	2,6	3,5	2,7	2,8	II	IV	II	II
dusičnanový dusík (N-NO ₃ ⁻)	2,6	2,5	2,3	2,4	II	II	I	II
Morava - Kojetín								
biologická spotřeba kyslíku (BSK ₅)	3,1	3,4	3,7	3,7	III	III	III	III
dusičnanový dusík (N-NO ₃ ⁻)	2,3	2,2	2,2	2,6	II	II	II	II
Bělá - Mikulovice								
biologická spotřeba kyslíku (BSK ₅)	1,7	1,5	2,2	1,7	II	II	III	II
dusičnanový dusík (N-NO ₃ ⁻)	2,0	2,3	2,6	3,0	I	I	II	II
Bečva - Dluhonice								
biologická spotřeba kyslíku (BSK ₅)	3,0	3,6	4,7	4,2	III	IV	IV	IV
dusičnanový dusík (N-NO ₃ ⁻)	2,2	2,4	1,9	2,3	II	II	II	II

¹⁾ zatřídění do tříd podle ČSN 75 7221

Jakost povrchových vod je v našem kraji sledována na 17 profilech řek. V tabulce jsou vybrané pouze některé ze sledovaných profilů státní sítě sledování jakosti vody na významných tocích a pouze dva ukazatele znečišťujících látek. Biologická pětidenní spotřeba kyslíku (BSK₅) je množství kyslíku spotřebovaného k aerobnímu biochemickému rozkladu organických látek obsažených ve vodě po dobu 5 dnů při standardních podmínkách. V tomto ukazateli se jeví jako silně znečištěny tok Bečvy u Dluhonic. Dusičnanový dusík je přítomen v hnojivech na polích, ale také ve fekáliích, v těch je více přítomen amoniakální dusík, oba dusíky spolu s fosforem podporují růst mikroorganismů (zelená voda). Těmito znečišťujícími látkami je zatížen tok Třebůvky u Loštic nebo Moravy u Kojetína, kde byl v roce 2004 dosažen stupeň znečištění III., tj. znečištěná voda. Naproti tomu stupně I., tj. neznečištěná voda u tohoto ukazatele, bylo dosaženo na toku Moravy u Raškova.

Jakost vody v řekách je výrazně ovlivněna i množstvím vypouštěných odpadních vod a jejich čištěním. Podle výsledků šetření „Cenzus veřejných vodovodů a kanalizací ČR 2002“ v roce 2001 fungoval vodovod pro veřejnou potřebu v 340 obcích kraje. Celková specifická potřeba vody na jednoho obyvatele a den dosáhla 134,0 litrů a potřeba na jednoho člena domácnosti 89,8 litrů. Kanalizace pro veřejnou potřebu byla vybudována ve 213 obcích a městech, na koncovou čistírnu odpadních vod byly napojeny kanalizace ve 117 obcích.

Z pravidelného ročního šetření o vodovodech a kanalizacích můžeme sledovat postupné zvyšování podílu obyvatel bydlících v domech napojených na veřejnou kanalizaci z 63,0 % v roce 2000 na 72,6 % v roce

2004, přičemž 64,9 % obyvatel bydlí v domech napojených na kanalizaci s čistírnou odpadních vod. V kraji bylo zprovozněno 120 čistíren odpadních vod a podíl čištěných odpadních vod se zvýšil na 96,0 % v roce 2004. Čistírny značně snižují znečištění odpadních vod, například znečištění v případě biologické spotřeby kyslíku (BSK₅) se snížilo 36krát, jeho hodnota na odtoku z čistíren dosáhla pouze 306 tun za rok 2004.

Tab. 6.2.2 Čištění odpadních vod

	2000	2001	2002	2003	2004	Změna v %	
						2004/ 2000	průměrná roční
Počet čistíren odpadních vod	30	32	43	68	120	300,0	41,4
Vypouštěné odpadní vody do veřejné kanalizace (tis. m ³)	32 827	27 728	32 117	34 700	30 598	-6,8	-1,7
Čištěné odpadní vody bez srážkových vod (tis. m ³)	29 418	26 857	28 713	33 849	29 366	-0,2	-0,0
Podíl čištěných odpadních vod (%)	89,6	96,9	89,4	97,5	96,0	¹⁾ 6,4	x

¹⁾ rozdíl 2004 - 2000 v bodech